

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Avstrija in Italija.

Zadovoljuni smo. Da bi g. Koerber dal na interpelacijo odgovor, ki bo nas zadovoljil in tudi pomiril, tega itak nismo pričakovali. V naravi stvari je, da nismo smeli tega pričakovati. Ali interpelacija je dosegla vendar lep vseh: ljudje postajajo pozorni na to našo zvezo z Italijo in na žrtve, ki nas stanejo na najnevarnejše in najnevarnejše ljubavne razmerje. In to je dobro, da je jugoslovansko česarje začelo nekoliko energičneje vrstati. Morda počne polagoma gledati in spoznavati tudi drugi svet. Zadnji »Ozore« piše v daljšem članku:

»Tržaška »Edinost« je prinesla vrsto člankov o Koerberjevem odgovoru, pak izide posebno nastopne momente: o tajni klavzuli se govori v javnosti že več let, o njej je bilo govora tudi v parlamentu, in vendar so se s kompetentne strani vedno izgibali odgovoru na apostrofe v tem pogledu. »Edinost« doznaje, da se je bil Crispi, ko je bil na vlad, obrnil do dunajske vlade s prošnjo, naj bi ista v našem Primorju ne storila ničesar, kar bi moglo dati nezadovoljnim elementom v Italiji povoda za kričanje proti politiki Italije, ker to da bi moglo škoditi dinastiji Savojev.

Ta dogodek, o katerem pripoveduje tržaški list, le podkrepla ono, kar smo rekli mi neki dan, ko smo govorili o dogodkih v italijanskem parlamentu povodom interpelacije razpuščenja »Unione Zaratina«. Istotako, kakor so se tam razburjali duhovi iz same patrijstične gorečnosti; istotako, kakor je državni podtajnik in poslanec Murri zato toliko branil Savojev, da jim ohrani aureolo narodne dinastije in s tem simpatije vseh »neodrešenih« Italijanov; istotako, kakor je stari gribaldinec planil proti »novim patrijotom« samo zato, ker ne rešavajo »neodrešenih« pokrajin; istotako je tudi Crispi iz pretvezno taktičnih obzirov zaprosil Avstrijo, naj ne daje povoda nezadovoljstvu radikalnih elementov v Italiji. In Avstrija, ki misli, da mora v prvi vrsti imeti diplomatske ozre in to tudi tedaj, ako so o tem oškodovani in propadajo nje lastni narodi — Avstrija seveda zadovoljuje prošnjam in ne daje irredentni povoda za nezadovoljstvo. Istotako postopa tudi proti Nemčiji in Nemeem; istotako odjenjuje nasproti Madjarom, ki se znajo sklicevati na nezadovoljstvo svojih radikalnih elementov. Ne škodo slovenskih narodov doprinaša Avstrija dan na dan žrtve na oltar trojne zveze, vevlastnega položaja in duval zm. Od koditapo? Razlog temu je enostaven: vsled notranje slabosti. Ako bi bila Avstrija na znotraj močna in urejena, ona bi igrala ulogo vevlasti, ne da bi jej trebalo žrtvovati ničesar, ampak bi dobivala; ne da bi jej trebalo dajati koncesije, ampak bi jih ona zahtevala od drugih. Drugi bi potrebovalinje, asedaj treba ona družih! Danes se ona krpa na zvezd in se drži s pomočjo dogovorov in znotraj in katerih več zgublja (to je: njeni narodi zgubljajo!), nego dobiva. To je stara, že davno poznana praksa, in zato tudi nikakor ni neverjetno, da obstoji ona klavzula!

V italijanskem parlamentu je rekel podtajnik v ministerstvu za vnanje stvari, da je dogovor tajen, in zato da sploh ne bo nič odgovarjal. Koerber pa je zopet odločno oporekal, da bi obstala tista tajna klavzula, radi katere je Biankini interpeliral. Italijanski podtajnik je hotel s svojim govorom, da ostane nada, da klavzula obstoji; Koerber pa zopet ni smel pripoznati, da takova je v resnici avstrijska politika! »Edinost« jako dobro pripominja na to, da je odgovor Koerberjev irelevanten, a da bomo smatrali zadostnim dokazom, da klavzula ne obstoji, le to, da se

spremenijo postopanje nasproti nam.

To je bila dobra beseda: dejanja naj govore, ne pa besede! Tako so klicali in kličejo Koerberju Čehi, in dobro bi bilo, da mu kličejo tudi mi.

Na to opisuje »Ozore«, kako da aspiracije Italije po naši obali izhajajo že iz zemljepisnega položaja Italije. Ona hoče dominirati nad Adrijskim morjem, a tega ne more, ako nima naše obali. Ta obal pa začneja ravno tam, kjer se nehuje teret Italije, in se razteza od Trsta do Bara. Ali brez te naše obalitudi za nas ni pogoja za življenje.

Po takem je le logično, ako kličejo Italijani, da se nikdar ne odrečejo zahtevi po Dalmaciji. Mi pa na tej strani moremo lepo živeti in napredovati brez Italije in njenih obrežij, ker imamo bogato zaledje, gospodarsko in kulturno, na vzhodu in severovzhodu. A kako stoji stvar faktučno? Dalmacija umira od gladi vsled politike dunajske vlade — katero politiko se more imenovati ubijalno. Ta politika pa se vrši iz obzirov na eni strani do Italije, na drugi do Nemčije — in do Ogrov. Nemčija je interesirana bolj za Trst, nego za Dalmacijo, Ogrska pa bolj za Reko. Zato se za Trst votiraj milijoni, za Dalmacijo komaj kak tisočak.

Oni, ki delajo na Dunaju vedro in oblačno, ali so sami Nemci po vsej duši, ali pa so pod uplivom Vsenemcev; zato se bolj ozirajo na interese Nemštva, nego na prave vitalne interese države in onih narodov, ki sestavljajo njeno jedro. Zato tudi Avstrija se svojo politiko zvez na zunanje ne vstreza — sebi! Zato podpira italijanski element in tudi zahteve Italije do naše obali.

»Ozore« zaključuje:

»Tu treba odločnega in bodi tudi radikalnega leka. Slovanski element mora priti do odločnega upliva in moči, in mora vsaj v najvitalnejih vprašanjih zložno nastopati. Nam Hrvatim in Slovincem pa mora spoznanje tega položaja in take politike določiti tudi naše vedenje in taktiko ter ojačiti našo odporno in ustvarjajočo silo.

Preko nas se križajo mnogi uplivi in mnogi interesne sfere, pa nas mora to še bolj jekleniti v borbi z vnanjimi neprijatelji in notranjimi zaprekami. V prvi vrsti pa je potrebno, da se na znotraj ojačimo čim bolj možno, da bomo tako pripravljeni za vsaki slučaj in za vsako borbo.

Junaki vsenemske in ljudske stranke v Beljaku.

(Dopis.)

Kakor je znano vsem slovenskim pokrajinam, biva na Koroškem okoli 120.000 Slovincov. Uradno so jih našli sicer samo 90.000. Tudi v Beljaku biva — prav gotovo se ne motimo — kakih 3000 Slovincov, seveda nezavednih — ker po večini pripadajo delavskemu stanu. Zavednih so našli samo 94! Delavci se pridružujejo socialno-demokratski stranki, med tem ko obrtniki, trgovci in njih pomagači postajajo pristni nacionalni-renegeti. Nemci so na te slovenske poturice jako ponosni, ker jim isti služijo najzvestejše v njih ponemčevalne namene. — Kakor pa je tudi znano, se nekateri zavedajo Slovinci — dame in gospodje — brez razlike njih verskega ali političnega prepričanja že 12 let zbirajo vsak tork v takomenovano slovensko omizje. To omizje pa je beljaški Nemcem in renegatom trn v peti in spreleta jih kar mrzlca, ako kaj čujejo o tem omizju. 6 let sem je bil mir pred nadlegovanjem beljaških Nemcev, in sicer po odločnem nastopu prejšnjega gostilničarja. — Mislimi je bilo torej, da so slovenskemu omizju pripoznali pravico, da se zbira vsaki tork. Ker pa prejšnja gostilna ni zadostoval

vala prav, posebno zaradi tujcev ne, smo v tem dolgem času sklenili, da si preskrbimo drug prostor. Dobil se je ta prostor; in obenem pa je bil tudi gostilničar odkritosrčno opozorjen na vse možne posledice — kakor škandale, pobijanje oken in bojkot. No, on ni mogel verjeti v kaj takega, zanašajoči se na svoje poštene in fine goste ter je omizju prijazno prepustil stransko posebno sobo. Ali komaj so se tukaj beljaški Slovinci petkrat zbrali, že so začeli Nemci pritiskati, in šesti tork so pa Slovence odpravili, imenujoči jih »Windische Gesellschaft«. Da so gotovi gospodje v Beljaku postali pravcati junaki, o tem ni dvoma več, in res ne bi bilo težko iz njihove srede dobiti drugega Napoleona; zraven pa še par junakov za Balkan, posebno med — turnarji. Ti so v poslu pobijanja mogočni in vspešni, ker imajo v svoji sredi največ renegatov. To se pravi politični postreščeki Nemcev. Posebno pa se je odlikoval v ščuvanju na Slovence neki zasebni doktor, ki je že prej enkrat v neki kavarni opozoril svojega divjega psa na dva Slovence, ki sta šla mimo njega, z besedami: »Pazi, pazi! Sram naj ga je olikanca nemške kulture! Njemu je o tem razgrajanju prav imenitno in surovo asistiral neki jurist državne železnice (!), ki je pa (nasprotno) le koristil. Njegovo vedenje si dobro zapisi mo o. O vsem tem junaštvu pa so ti gotovi gospodje prav enostranskega značaja in trhljeni v svojem prepričanju. Čisto mirno, za nemški (?) Beljak gotovo prav nevarno slovensko družbo vlačijo ti gospodje v svojo politično nesnago in grozijo isti; gostilničarju pa pretijo, da ga ugonobijo, ako jej da prostora. Sicer pa se v svojih prodajalnah kažejo prav sladke in jemljejo prav radi denar od Slovencev, katere sicer tako zaničujejo in katere bi najraje posamično ugonobili. Nemci in renegati je beljaški! Dokler preganjate Vile mirno slovensko omizje, v katerem se nahajajo tudi dame, imenujemo Vas nesramnen napadalec in suroveže. Tako si predstavljajo ti gospodje »svobodoljubov« mišljenje! — Le tedaj bomo priznavali Vaše nemško junaštvo in Vaš visoki značaj, le tedaj očišтите svoj nemški Beljak, kadar se boste ravnali po tem le navodilu: Izpodite iz svojih gostilnic in prodajalnic vsakega slovenskega kmeta in kmetico, sploh vse Slovence-kupovalce drugega naroda, kakor ste to zapovedali gostilničarju v hotelu »Meran«. Izpodite jih ob tržaih dneih iz svojih gostiln in prodajalnic in marsikateri renegat »slovenske« krvi bo primoran izpoditi svoje lastne sorodnike skozi vrata. Spodite goste kupovalce, ki bivajo poleti v Beljaku in ki govorijo slovenski ali italijanski jezik, iz svojih gostiln in prodajalnic. A dvokratje! Vprašajte vsakega kmeta, ki prihaja k Vam, da-li je Slovenec. Ako vam je rekel: da, izpodite ga iz svoje pisarne.

Nemci, izpodite iz Beljaka vse renegate slovenske ali druge narodnosti, potem šele se boste mogli ponašati, da ste storili res kaj v očiščenje nemštva v Beljaku. Potem — verujte nam! — bo boljše, ko ostanete sami med seboj. Koliko bi vas ostalo — smo radovedni.

Enega gostilničarja in mirno slovensko družbo s svojo surovostjo zatirati, to ni nobeno nacionalno delo, niti ne rešitev nemštva v Beljaku. Stem le kaže, da stoji nemštvo v Beljaku na jako slabi podlagi. Vsi ti gotovi razgrajajoči so pa v svojem pristemu nemštvu jako nedosledni; in čuditi se mora vsakdo, da tem ljudem dozda Lahi niso bili na poti, ki se vendar zmiraj prav glasne kažejo; še bolj pa, da jih ni zbudila v oči laška zastava, katero je izobesil gospod Scarpa že večkrat na svoji hiši, ob zgodovinskih italijanskih dnevih.

Proti temu nimajo nič, pač pa kažejo svojo močnost in surovost proti mirni slovenski družbi. Leta 1901. dne 21. prosinca, so pripoznale prejšnje »Kärntner Nachrichten«, da slovensko omizje ni čisto nič nevarno za Beljak in da Nemci ne morejo biti tako nesirpni, da bi branili Slovincem zahajanje v kako gostilno in da se tam slovensko, v svojem materinem jeziku pogovarjajo. In danes? Prelomili ste svojo javno dano besedo!

Ali se je čulo kedaj od Slovencev, da bi bili napadli kako mirno nemško družbo, ki se je nahajala v posebni sobi, povsem za-se, in v kateri so bile prisotne tudi dame!? Tako surov Slovenec ni; to se more pričakovati le od Nemca zdivjanega v politiki. Ko bi bili Slovinci v svoji politiki tako surovi in nestrpni, bi stali danes na drugi politični stopnji in mnogi Neme in renegati bi stopal nasproti nam malec drugače. Gotovi brhki beljaški Nemci so pa v svojem »svobodoljubnem« mišljenju jako enostranski, ker preganjajo isti slovenski narod, s katerim so primorani politično in gospodarsko skupaj živeti, med tem ko se drugim klanjanjajo. Ako pa Beljačani še enkrat napadejo to nedolžno slovensko omizje, jim bo v odgovor naš gnus — fej!

Na nekaj še pa bi vendar radi opomnili Beljačane. Ako si stopil na črva, se isti zvija in če stopiš psu na rep, vpije. Zvili so se beljaški Slovinci že; kadar pa Beljačani še enkrat prisujejo na nje pa zavpijejo in sicer zavpijejo do naroda! Potem pa bodo morda Nemci v Beljaku tisti, ki se bodo zvijali, a takrat utegne biti prepozno.

Politični pregled.

V Trstu, 9. marca 1903.

Pogreb dra. Riegra. Stotisoči so izkazali v soboto patrijarhu, naroda češkega zadnjo čast. Stotisoči naroda češkega — a zastopana so bila vsa plemena avstrijskega Slovanstva. V najodličnejši reprezentacijski hiši naroda češkega, v panteonu deželnega muzeja, je prebil dr. Rieger zadnjo uro med narodom svojim, predno je nastopil svojo zadnjo pot k večnemu počitku. Bil je to kraljevi pogreb — pravi »Politik«. V nemi žalosti so stotisoči čakali na velikanskem trgu sv. Vaelava, ko se je v muzeju vršil prvi čin pogrebnih slavnosti. A ko so akademiki prinesli mrtvo truplo pred muzej in so je tu vsprejeli sokoli, da je preneseno na mrtvaški voz je spreletelo kakor groza neizmerne množice. Kolike so bile te množice, bodo umeli čitatelji, ako jim povemo, da je morje ljudij polnilo prostor kakih 60.000 kvadratnih metrov. Vso to množico je spreletalo kakor groza in malone vsi so jokali. Na stotine in stotine je bilo vozov, ki so sledili vozu pokojnega voditelja in velikanski prostor je postajal pretesen. Bil je to spreved v naravnost gigant-skih oblik. Vse mesto se je povilo v žalobne znake. Redkokedaj so — pravi zopet »Politik« — smrtnemu človeku priredili pogrebno slavo. Z oken in balkonov so gledali tisoči in tisoči ljudij z robei v roki, s katerimi so so si brižali solze.

Kake dimenzije je zadobilo to žalostno slavo, moremo preračunati, ako upoštevamo da so se društva jela razporejati že o poludne, a je že večerni mrak legal na zemljo, ko je truplo Riegrovo dospelo na višehradsko pokopališče, kjer bo veliki Čeh snival svoj sen. Ob 7. uri so začeli žalovalci zapuščati pokopališče.

Pratreseljivi so bili govori dra. Srba, dra. Matuša in dra. Herolda v panteonu, pretresljiva stabilagovora dr. Začeka in prošta dr. Karlaeha na pokopališču na Višegradu. Ko se je ob praški fronti utrdbenega ozidja v nastojajočem mraku pomikalo truplo velikega mrtveca, prižgali so gasilci celo vrsto bakelj in je bil to prizor, ki je pretresal vse. Vse, vse se je združilo v veliko pesem o velikem

možu, ki je zvesto služil svojemu rodu in ga podvignil v višave, kamor ne sega več nevarnost za obstanek...!

Končno treba še omeniti gromade vencev in priredbe iz evetlie na katafalku. Največi in najdragocenejši je bil oni mesta pariškega s trakovi v francoski trikolori. Tolik je bil ta venec, da ga je moralo nositi več mož.

Po pogrebu je minister Rezek povabil v »Hotel de Saxe« vse nečeške parlamentarce na obed. Od Čehov so bili pozvani: dr. Herold, župan dr. Srb, dr. Matuš in Kupka.

Jugoslovani in vojna predloga. »Novemu listu« na Reki — iz katerega smo tudi mi posneli o dogodkih v naši zvezi oziroma na vojno predlogo — piše njegov dunajski dopisnik: Čudim se, da se dr. Šusteršič in razni drugi žnjim, toliko drgnejo ob moj dopis. Jaz sem se bil požuril, da napišem oni dopis v glavnem z namenom, da bo hrvatsko in slovensko občinstvo na čistem glede glasovanja »slovenske zveze« o obrambenem zakonu v zbornici poslancev, ker sem predvidel, da bo v novinstvu strankarskih prizadevanj radi tega. Jaz sem svetoval in objektivno napisal, kolikor sem mogel doznati, kako se je stvar vršila toliko v dotični seji »slovenske zveze«, kolikor v zbornici poslancev, dodavši ob enem, kako so se v stvari vedli člani »jugoslovenskega kluba«. Da si se je o mojem dopisu pisalo v mnogih novinah, se mi dosedaj ni ovrгла ni ena edina. Razum o njegovem glasovanju sem bil rekel o dru. Šusteršiču: čuje se, da je dal na razpolaganje glasove zveze, ako se razpusti kranjski deželni zbor. Ako je to resnica, potem je to... Na mestu dra. Šusteršiča bi bil jaz takoj mirno javil, da to ni res, pak mirna Bosna. On naznanja v svoji »izjavi« po treh štirih dneh, da je to laž, podla laž; on odgovarja v jezi. V stvari vsprejemljem njegovo izjavo na znanje, ali njegova jeza mi se zdi, da se najblaje izrazim, čudna. Mesto da se sridi, bi on moral biti hvaležen, ker sem mu dal priliko, da ovrže glas, ki se je širil o njem.

Jaz nimam reči o tem drugem. Povdarjam, da ne umikam ni ene besede s tega, kar sem napisal v dopisu, ter dodajem, da je žalostno, da se je tudi moj dopis, ki je bil povsem objektivno, izrabljaj v strankarske svrhe, in to tudi se strani listov, ki se drže nad strankami v Kranjski.

Ker moremo misliti, da je ta apostrofa pisana tudi na našo adresu, se povrnemo k njej jutri.

Protimilitaristična manifestacija v Budimpešti. — Manifestacija, katero so včeraj uprizorili Košutovei v Budimpešti proti vojni predlogi in o kateri se je obetalo, da se izvrši v najlepšem redu, bila je jako viharna, ker je navtal spor med Košutovei in socialisti in so sledaji hoteli onemogočiti po smh Košutoveih prirejeno demonstracijo.

Javni ljudski shod, katerega so Košutovei priredili na trgu pred parlamentom, so socialisti razgnali.

Še predno se je shod pričel je 6000 socialistov napolnilo trg in obkrožilo prostor okoli govorniških tribin, tako da se je par voditeljev košutovske stranke le se silo pretilo na tribine. Socialisti so na to začeli aklamirati svoje voditelje. Socialistična voditelja Grossmann in Bokany sta hotela iti na tribine, kar so jima Košutovei zabranili. Socialisti so začeli na to prepevati marsiljezo, Košutovei pa, katerih je bilo okoli 4000, Košutovo himno. Ker so Košutovei sprevideli, da so v manjšini, zapustili so shod in in se v sprevodu podali proti donavskemu nabrežju. Na čelu spreveda nosila se je zastava s sliko Alojzija Košuta. Demonstranti so prepevali madjarske narodne pesmi in vsikali »Doli z vlado! doli s Szellom! doli s Fejervaryjem!« Demonstracija je bila najbolj viharna v ulici Alojzija Košuta. Demonstranti so pobili okna mnogim kavarnam ter borzni in Lloydovi palači. Ko je sprevidel mimo kraljevega gradu, so demonstrantje prepevali Košutovo himno. Došlo je do spopadov med demonstranti in redarji kateri so jih hoteli razgnati. — Ko je sprevidel došel na trg svobode, pozval je posl. Hollo množico, naj se razide. En del demonstrantov je sledil temu pozivu, drugi del pa je nadaljeval demonstracijo in izgrede. Redarji, ki so poskušali demonstrante razgnati, so bili napadeni s kamenjem. Mnogo delavcev je bilo o tej priliki aretiranih. Demonstranti so pobili šipe tudi na jednom vozu električnega tramvaja in je bilo o tem

več ljudij ranjenih. Socialisti, ki so bili med tem ostali na trgu pred parlamentom, kjer so napravili shod, so se kmalu razšli na poziv njih voditelja Bokanyja, kateremu je načelnik policije nazaanil, da je bil shod dovoljen le Košutoveem, ne pa socialistom.

Tržaške vesti.

Pogreb Dinka Politeo. V petek so izročili materi zemlji zemске ostanke pokojnega publicista in književnika. Pogreba so se udeležili uredniki in sotrudniki vseh zagrebških listov, mnogi člani hrvatske opozicije in veliko število nezavisnega meščanstva. Ob odprtem grobu je govoril dr. Harambašić tako le:

Tvoj grob, Dinko Politeo, je grob junaka in mučenika. Ako si junak umom in srcem, pak si bil mučenik dušo in telesom. Polnih trideset let si se boril drzeo in neustrašljivo za svoj hrvatski narod, in nč ni moglo oslabiti tvojega velikega uma, zlomiti tvojega plemenitega srca v tej junaški borbi. Bil si junak! Ali narodna borba je razdirala tvojo navdno dušo, a zadnjih deset let nisi imel telesne jakosti in očesnega vida, in tvoje fizične bolečine so te stavljale v največje muke. Bil si mučenik!

Vendar nisi klonil do zadnjega časa, marveč si svojim zlatim peresom dan na dan zapisaval svoje ime v anale hrvatskega naroda, ki te ne pozabi nikdar. Bil si junak in mučenik, bil si pravi apostol hrvatske misli in hrvatskih idealov. Posvetivši vse svoje sile hrvatskemu, dajal si narodu, kar je bilo narodovega, a izpustivši svojo veliko dušo, izročil si Bogu, kar je bilo božjega. Bil si naš prvi in največji publicist.

Nad tvojim grobom plaka tvoja bedna vdova, plakata tvoja mila otročiča, ali bodi jim v tolažilo, da je tebi odleglo, in da bodo njihove solze otirali znanci in spoštovatelji, da se tako najlepše oddolže tvojemu svetlemu spominu. Izgubili so očeta in branitelja, ali nadomestiti jim ga hoče ves hrvatski narod. Tvoje zasluge ne ostanejo in ne smejo ostati nepoplačane. Za teboj plakajo tvoji tovariši in prijatelji, a tam daleč, preko dolin in gor, preko sinjega morja, v tvojem rojstnem Starem gradu toži stari oče, jadikuje slabotna mati — za svojim velikim sinom. A po tebi plaka ves hrvatski narod, za katerega si živel in umrl.

In sedaj....., ko v mehko krilo svete matere zemlje hrvatske pokladamo tvoje trudne kosti, tečejo naše grenke in iskrene solze; a ko se na tvoj hladni grob spusti večerno somračje, zapihne hitri vetrič tajinstvenim šumom križem v domovine, od zagrebških gor do tvojega milega doma, preko tvojega milega morja, šepeta je v vzdihaje: Slava tebi, Dinko Politeo, večna slava!

Volilem VI. okraja. S Proseka nam pišejo:

O zadnjih volitvah leta 1900 je bilo v našem okraju vpisanih v volilne liste 359 volilcev. Reklamiralo jih je blizu 40. V sedanjih volilnih listah bi jih moralo biti torej okoli 400. Faktično pa jih je vpisanih v letošnje liste samo 361. Seli jih je res toliko teh volilcev poizgubilo? So li mari pomrli? So se li odselili? Nič od vsega tega. Zato naj se volilci pobrigajo in naj se prepričajo, da li so vpisani! In če niso, naj reklamirajo! Pa hitro, takoj, ker je le še par dni časa!

Pa je gotovo še drugo, ki so od zadnjih volitev sem postali posestniki in so zadobili volilno pravico. Tudi ti naj se pobrigajo, da pridejo do svojega prava!

Važna razsodba v zadevi občinskih volitev. Upravno sodišče je odločilo, da je volilem dovoljen upogled v volilne imenke ne le med reklamacijsko dobo, ampak tudi po preteku te dobe do volitve in da te pravice ni smeti odrekati volilem.

»Patria« na delu. Včeraj je laško kamoristično politično društvo »Patria« zapričelo javno agitacijsko delovanje za občinske volitve.

Pravimo ja v n o, ker zakulisno so spodaj kamoristi že davno razprostrli svoje mreže, v katere bodo lovi nezavedne in zaslepljene volilce.

Na včerajšnjem zborovanju se je med drugim prečital tudi volilni proglas te stranke. — V istem se povdarjajo »zasluge« sedanje kamoristične vladajoče stranke in povdarjajo narodne pravice italijanov. Proglas

govori tudi o nekem ravnotežju občinskega gospodarstva, katerega ravnotežja pa v Trstu žalibog nihče ne more najti in o katerem ni nikjer ne duha ne sluha, razum v tem proglasu. Kamoristi se hvalijo tudi, da niso povišali občinskih doklad, kar pa ni res in bi, tudi če bi bilo res, ne imelo nikakega pomena, ker je vladajoča kamora toliko več povjšala dolgove trž. občine. Višati davke ali pa delati dolgove, to je na zadnje pač vse eno in mora imeti kamora pač jako slabo mnenje o razsodnosti tržaških volilcev, ako jih hoče slepiti s tako neumnim bahanjem.

Predsednik včerajšnjemu zborovanju, Benussi, je strastno napadal načelnika političnega društva »Domenico Rossetti«, kar najbolje dokazuje, kako se kamora boji svojega novega, nevarnega nasprotnika. Potem, ko je Benussi v dolgem govoru zdelal dr. Dompierija in njegove pristaše, pa je patetično zaključil, da noče pozivati na boj, ker je prepričan, da patrijotizem meščanov ne potrebuje še le vspodnjevanja. Čemu pa se je tako zagnal v Dompierija, ako je že tako gotov zmage?

Isti tako harlekinski je nastopil tudi famozni Rasceovich, ki je v svojem govoru menil, da bi se skoraj (!) moglo razpustiti volilni odbor in prepustiti vesti javnosti, naj sama razsodi. Ker pa tudi Rasceovich ve, da »skoraj« ni še nikoli zajca ulovil, je gotovo prišel do prepričanja, da ta »skoraj« tudi volilcev za kamoro ne bo lovil, vsled česar bo že bolje, da se v ta namen določi volilni odbor z vsjo potrebno vojsko »morettov«, ki imajo že prakso v takem lovenju.

Zaslišno je dejstvo, da velikega Žida Veneziana ni ne na čelu volilnega odbora, ni v ožjem volilnem odboru. Prepričani smo sicer, da bo Venezian za kulisami vodil vso kamoristično agitacijo, a vendar je velepomembno, da si kamora ne upa več postavljati ga v ospredje!

Mestni svet. Mestni svet je imel v soboto pod predsedništvom prvega podpredsednika dra Veneziana sejo, v kateri se je nadaljeval dnevni red zadnje seje.

Poročevalec Doria je predlagal, naj svet preide na dnevni red preko načrta Huber in Tobell ter načrta inž. Polley za pridobivanje vode iz podzemeljskega jezera pri Trebčah. Mestni svet je vsprejel predlog poročevalca.

Nadalje je mestni svet odklonil tudi načrt Smreker-Lorenzutti glede zgradbe vodovoda Bistrica Reka in vsprejel predlog vodovodnega odseka, naj se ustvari posebni občinski hidrotehnični urad, kateremu bo glavna naloga studirati vprašanje vodovoda Bistrica-Reka in izdelati tozadevni načrt. Predlagi glede izboljšanj občinskim pomožnim uradnikom so odklonili za drugo sejo, ker finančni odsek ni še izdelal svojega poročila.

Na znanje. Pod tem naslovom nam pišejo: Gospodu redarstvenemu uradniku, ki sliši na ime Basilisco, naznanjamo, da redarstvo ni državna šola, na kateri je veljavni jezik le laški in nemški. Naznanjamo pa tudi slavni c. kr. redarstveni upravi, da nas ni volja še nadalje trpeti, da nam na naše slovaške uloge odgovarja, oziroma izdaja laške odgovore. Mi smo že storili več nego svojo dolžnost, ako smo šli redarstvenim uradnikom na roko stem, da smo jim govorili v nam tujem laškem ali nemškem jeziku! Ker se pa gospoda spozabljajo tako daleč, da slovenskim strankam — kakor rečeno — izdajajo na slovenske uloge laške odgovore, ker se nekateri istih celo precej neuljudno vedejo do slovenskih strank, mesto da bi, ako ne znajo deželnega slovenskega jezika, poklicali — tolmača v pomoč, izjavljamo, da hočemo (ako se temu ne odpomore) ubrati druge strune in sicer take, ki ne bodo ravno ugajale rečenim oblastvom. Nas ne briga, ako na redarstvu nimajo uradnikov, ki bi bili zmožni slovenskega jezika. To naj briga one, ki so krivi, da Slovence nimamo obstanke na tem uradu!

Nezaslišano! Pišejo nam: Včeraj, dne 8. t. m., je prispela s Češkega nekemu finančnemu stražniku, Čihu, neka pošiljatev s češkim na-lovom. O sprejemanju poštnih pošiljatev na finančni postaji v Campo Marzio je bil slučajno finančni poveljnik II. oddelka, gosp. Wegscheider Josip. Naslovljenec ne spada pod ta oddelek in torej tudi ne pod omenjenega poveljnika. Ko je ta poslednji opazil češki na-lov, je takoj izjavil, da tega ni mogoče vsprejeti, češ: ako bi bilo nemško ali laško, da, tako pa ne! Napravil je

na dotično pošiljatev svoj: Nicht angenommen in je isto vrnil na — pošto!

Mi vprašamo: S kako pravico je go spod poveljnik Wegscheider vtaknil svoje prste v stvar, katere ga ni čisto nič brigala, mesto da bi bil isto pustil onemu, na katerega je bila naslovljena, oziroma — ako ga je češki naslov tako razvnel — da bi bil obvestil o tem — češkemu zločinu svojega drugapoveljnika, pod katerega spada naslovljenec pošiljatelj?

Dokler se spozablja le kak podrejen organ, bi še molčali, ker se to čisto dogaja širom sveta. Protestujemo pa proti slovanofobstvu ljudij, ki zavzemljejo častna mesta in ki so dolžni dajati svojim podrejenecem izglede vstrpljivosti, ne pa da še hujekajo in žalijo.

Mi pričakujemo od vodstva c. kr. finančne struje, da stvar na tanko preišče in ukrene potrebno, gospodu Wegscheiderju in sličnim v pouk.

Mi moramo dovolj in še preveč trpeti od strani naših »avtonomnih« oblastev in od 2000 letne »kulture«, zato si enkrat za vselej propovedujemo slične nastope od strani c. kr. uradnikov!

Brezvestna in ob enem bedasta šala. Nekdo je brzojavil iz Trsta »Slov. Narodu«, da se je gospod Fran Klemenčič ustrlel. Če dotičnik meni, da je s tem napravil šalo, bodi mu povedano, da je to jako neumna šala. A je še nekaj drugega: je tudi brezvestna, kajti ne treba praviti, kakove posledice more provzročiti tako pobalistvo izlasti med sorodniki dotičnika.

Devet mož na morju v veliki nevarnosti. V soboto zvečer vlek je parnik »Leone« za seboj tri veliki ladje, polne smeti iz našega mesta, na otok Morosini. Blizu »Lazzaretta« pa so silbi valovi odtrgali dve ladiji od parnika. Osohje na teh dveh ladjah, sestojede iz 9 mož, je upilo na pomoč, a kapitan parnika, Bonifacio, je krenil s parnikom proti Lazzarettu, ker se baje radi viharja ne bi bil magel približati ladijsma. Iz Lazzaretta so na to v soboto zjutraj telefonirali za pomoč v naše mesto, odkjer so takoj odpuli trije parniki iskat obe ladiji. Može na ladjah so bili medtem vsi noč v veliki nevarnosti in so zmetali v morje vse smeti, da so mogli potem z ladjami lažje manevrirati. Parnika »Pluto« in »Plutino« sta včeraj zjutraj srečno našla obe ladiji na odprtem morju med Piranom in Gradžem in je bilo tako vseh 9 mož rešeno. h. Jako čudno pa je, da je kapitan Bonifaccio kar prepustil vseh 9 mož njih osodi.

Le naprej! Na našo notico od prošle sobote, zadevajočo prireditev velikega koncerta na korist naše družbe sv. Cirila in Metodija, je pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija že sklenil na sobotnem pesvetovanju, da bo sedeloval, ako se ta veselica priredi. — Od strani pevskega društva »Kolo« se nam tudi poroča, da je isto pripravljeno sodelovati.

Mi upamo, da obe tržaški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija ukreneti potrebno in poprimeti inicijativo. Drugo je zagotovljeno. Le naprej!

Mai piu! Pevsko društvo »Kolo« je velik tra v peti tržaškem židovsko-lahonskim italijanskim podanikom.

Ko je to društvo svoječasno vprašalo židovsko upravo gledališča »Politeama Rossetti« za gledališčne protore, je dobilo odgovor: »Kolo« mai piu! (»Kolo« nikdar več!) Kakor se vidi, nas tržaško-židovska irredenta se svojo 2000 letno kulturo odganja od templjev prosvete le zato, ker se boji našega napredka! — Ali s tem, da nam tržaškim Slovanom zapirajo uhode v vsa tukajšnja gledališča, nas še ne uženejo v kozji rog!

Naša društva napredujejo vkljub vsem lahskim šikanam, na čemer gre zahvala v prvi vrsti našemu probujenemu občinstvu.

Naša sreča je pa, da so nam Barkovljani oskrbeli lepe prostore, v katerih se (ker nimamo v mestu prostora) večkrat veselimo.

Prihodno nedeljo bo imelo, kar je bilo opetovano naznanjeno, pevsko društvo »Kolo« svoj prvi letošnji koncert v lepih prostorih barkovljanskega »Narodnega doma«.

Na tržaških Slovanih je sedaj, da dajo temu narodnemu društvu zadoščenje — za židovsko »mai piu«!

Pevsko društvo »Kolo« vabi na koncert, katerega priredi v nedeljo dne 15. marca 1903 v prostorih »Narodnega doma« v Barkovljah.

Vepored : 1. V. Parma : »Mladi vojski«, koračnice, orkester. 2. Dv. rak : »Slovenski Tanček«, št. 8. 3. M. Koršič : »Naprej«, koračnice, možki zbor. 4. Iv. pl. Zajc : »Graničari«, cuvertura, orkester. 5. S. Mokranac : »Rukovet srbskih narodnih pesama«, mešan zbor. 6. Cibulka : »Povitky«, valček, orkester. 7. A. Foerster : »Povejte ve planine«, možki zbor. 8. Iv. pl. Zajc : »Duet in finale iz opere »Nikola Šubić Zrinski«, orkester. 9. H. Sattner : »Vrbica«, veliki mešan zbor. 10. a) »Miruj srce moje«, pesem, orkester; b) Komzak : »Bosanska legenda«, orkester. 11. »Bratrance«, burka v enem dejanju. — Prosta zabava.

Začetek ob 4. uri popoldne. — Med pevske točkami sviral bo vojaški orkester št. 97. — Vstopnina na koncert 60 st.; sedeži I. vrste 60 st., II. vrste 40 st.

Na obilno udeležbo vabi odbor.

Poskusna vožnja novega Lloydovega parnika »Africa« se je vršila v soboto ob navzočnosti mnogih tu- in inozemskih novinarjev, ne izvenzai uredništva irredentarskega »Indipendenta«, katerim je Lloyd priredil sjajen banket. Če pa uvažujemo, da ni bil povabljen nijeden od lokalnega slovenskega novinstva (da-li je bil pozvan kateri od družih slovenskih oziroma slovan- skih novinarjev, to nam ni znano), moremo reči, da postopanje Lloydovega involvira zaničevanje nas Jugoslovanov.

Ali to postopanje še ni najhuje. Ako je res, kar se nam poroča izva kulis o vzro- kih temu postopanju, potem pa je Lloyd zalulal rokavico, katero mora pobrati naše parlamentarno zastopstvo, ako noče, da mu mi zalučemo v lice očitanje, da je postalo brezčutno za ugled in dostojanstvo onih davko- plačevalcev na jugu, ki so slovanke narodnosti.

Jutri še.

Darovi. Na upravo našega lista je poslal p. n. g. Rajko Legar iz Pregarij 3 K, katere je daroval p. n. g. Jos. Švigelj, kurat iz Harij v korist družbi sv. Cirila in Meto- dija za Istro.

To svoto je naša uprava glasom poštno- sprejemnega lista št. 74a odposlala na pri- stojno mesto.

Neka ženska je izgubila včeraj na potu od sv. Antona novega do ulice St. Laz- zaro novčarko s 6 gold. Kdor je našel to svoto, naj se usmili te sirote in naj prinese najdeno v naše uredništvo!

Grabe premišlita. V torek, dne 10. marca ob 10. uri predpoldne se bodo vna- saradili tukaj na našega nekdanjega znan- vilne razviti v določeno drzno pravično- ulica Farneto 25 in ulica San Giovanni 6, hišna oprava in oprema v zalogi; ulica ulica Foscolo 2 B, hišna oprava; ulica Me- dia 4, podobne; ulica Molin grande 16, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj topli mer ob 7. jutraj 7,6, ob 2. uri popoldne 12,5 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 766,1. — Danes plima ob 3,23 predp. in ob 2,18 pop.; oseka ob 11,11 predpoldne in ob 6,24 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauth- nerjeva semena za repo in klajo velik dobi- ček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvet- ljice.

Vesti iz ostale Primorske

× Bralno vinogradsko sadjarsko dru- štvo v Krepiljah je imelo dne 22. m. m. svoj izredni občni zbor, katerega se je, poleg društvenikov, udeležilo mnogo drugih ljud- stva in odličnjakov. Zborovanje je otvoril s primernim govorom predsednik g. A. Go- mizelj. Na dnevnem redu je bilo overovljenje zapisnika občnega zbora od dne 1. januarja t. l. in prireditve nove trtnice. Društveni tajnik gosp. A. Tavčar je prečital zahvalno pismo, došla društvu vsled sklepa občnega zbora dne 1. januarja od sledečih oseb: viteza Pajerja, deželnega glavarja v Gorici, A. Rebeke, okrajnega glavarja v Sežani, A. Štrekelja, potovalnega učitelja v Gorici, Aloj- zija Štrekelja, vinogradskega poverjenika v Zadru, Adolfa Postla, o. k. vinarkega nad- zornika v Trstu. Potem je občni zbor izvolil v zmlu pravil častnima udoma gospoda A. Štrekelja, vinogradskega poverjenika v Zadru in dežloga poslance goriskega za njega ve- like zasluge v povspesjevanje vinarstva, in gospoda petovalnega učitelja A. Štrekelja za zasluge v povspesjevanje vinarstva in sadjar- stva. Oba gospoda sta tudi vsprejela naklo- njeni jima čast.

× Velika nesreča bi se bila kmalu zgodila minoli ponedeljek gospodu Zegu v Kanalu. Gospod Zega se je vozil z gospo soprogo proti Plavem, a v tem je iskri konj hkratu skočil z državne na staro cesto, ki vodi proti kasarni e. k. finance v Kanalu. Voz je zadel ob cestni kamen in gospod Zega, soproga in voznik so zleteli iz voza na cesto. Sreča je bila, da je konj potrgal vsa jermena in tako zdirjal dalje brez voza. Da ni bilo tega, bi se bila morda dogodila ve- lika nesreča. Tako pa so bili vsi trije pone- srečenci le malo poškodovani.

× Čisti dohodek sijajnega plesa na Reki na korist hrvatskega šolstva je znašal 9230 kron. Od teh dobi 3000 kron družba sv. Cirila in Metodija za Istro, 3000 kron navtika v Bakru in 3000 kron siromašni dijakci na Reki in Sušaku. Ostalih 230 kron se takoj razdele med siromašne dijake, ki obiskujejo hrvatske šole na Sušaku. No, mladina na Reki misli tudi na bodočnost pak je določila, kako se postavi soliden temelj za bodočo krvatsko prosveto na Reki. Izvoljen je izvršni odbor 7 členov.

× V 48 urah zgubili očeta in ma- ter. — V četrtek popoldne so pokopali Lucijo Glešič, ženo delavca Glešča, stanu- jočega v ulici Garzarolli pri sv. Roku v Gorici. Zapustila je šest nedoraslih otrok. V petek predpoldne pa je zadela kap očeta Antona Glešiča na ulici, ko je šel po vodo. Pripeljali so ga domov, ali ob jetni uri in pol popoldne bil je že mrtev.

× Zaprlil so 24 letno Marijo Rutar, delavko v predilnici v Stračicah, ker je na suru, da je zedušila svoje novorojeno dete. Dete je bilo že pokopano in so je te dni zo- pet izkopali ter zdravniško preiskali.

× Smrt cigana v kaznilnici v Gra- dišču. — Osi cigan Gašpar Held, ki je bil obsojen zaradi roparskega umora na vislice, a ga je cesar pomilostil in je bil potem ob- sojen na dosmrtno ječo, umrl je v Gradišču v sredo po noči. Cigan Gašpar Held je ho- tel namreč 7. novembra t. l. pobegniti iz kaznilnice in je v ta namen skočil z nekega visokega zidu. O tej priliki pa si je zlomil nogo in se sploh hudo poškodoval. Sicer pa je bolehal močno tudi na prsih. Vse to je torej povspesilo njegovo smrt in je torej le- cem mesecev pogrešal cigansko svobodo, kajti le toliko časa se je nahajal v kaz- nilnici.

× Iz Sežane nam pšejo: Kakor je v nedeljo dne 22. svečana zlato solnce zna- gončno prodrlo grde blake, ki so v mistični noči razprostrili svoje temne peroti; tako je tudi končno triumfirala veselica, prirejena od gasilnega društva sežanskega, ki je pričela o našem resnem napredku.

Mogočna trobnjica je plapolala ome- njenega dne na hiši hotel »treh kron«, a ob uhodu si opazal lep transparent v narodnih barvah z napisom »Na pomoč!« Dvorana je bila tudi krasno odličena.

Veselič je otvoril načelnik, gosp. Dra- gotin Štolfa, zahvalivši se slavnemu občinstvu na mnogoštevilni udeležbi. Govornik je apo- strofiral poslušalce, da društvo je imelo do sedaj jako piše dohodka in podpore. Nadeja se pa in pričakuje, da bo odslej vsak za- vedni domačin podpiral društvo po svoji moči. Govornik je poudarjal, da gasilec v slučaju požara mnogo moči prinese — a kdo tupi, ne vpraša. Načelnik je zaključil svoj govor z bratskim pozdravom »Na pomoč!«

Zopet se je dvignilo zagrinjalo in zadoneli so mili in krasni glasovi domačih pevcev. Pevecem moramo priznati vso čast in hvalo, kajti oni so sila, ki širijo narodno zavest in zmisl za napredek naroda.

Vladarji vladajo narodom — a peveci sreem naroda. Pesem je pravi odmev njegovih kreposti in nspak; to pa zato, ker mu opeva radost in žalosti, mu opeva lubo solnce, rodno polje, zelene bregove, mu opeva mino- lost, sedanjost in prihodnost, sploh vse, kar je v zvezi z dušo naroda in jo razvneumlje. Izlasti velja to za narodno pesem nas Jugo- slovanov. Krasoto pesmi Jugoslovanov so že premnogi umetniki tujih narodov pred mnogim časom spoznali in jo proslavili, sporočivši jo svojim narodom v svojih jezikih.

Tudi na naši veselici sta nam gospoda pevodja Anton Kosovel in Josip Lah po ne- utrudnem prizadevanju pokazala lepoto naše pesni. Prav lepo je bila uprizorjena tudi igra »Zamujeni vlak«. Posebna hvala gre gospodu Jankotu Jerina, ki je svojo glavno in težko vlogo izvršil kakor pravi igralec. Tudi drugi diletantje so lepo zadostili svoji nalogi.

Konečno se je izvršil tudi ples in svo- bodna zabava v lepem redu ali posrežba ni odgovarjala niti skromnim zahtevam.

Bratje gasilec in peveci — le naprej! Držite se gesla »Vsi za enega, eden za vse!« Da bo bližnjemu v pomoč, skupnemu naredu na korist!

Vesti iz Kranjske.

* Zastopniki učiteljstva v deželnih šolskih svetih. Poroča se, da je vlada pri- pravljena ustreči želji učiteljstva in poskrbeti, da dobi učiteljstvo v deželnih šolskih svetih zastopnike, ki jih bo samo volilo. Sedaj zbira vlada zastopnike učiteljstva in postopa o tem včasih prav čudno.

Vesti iz Štajerske.

— Torej persekucije, ali celjsko državno pravdnistvo na delu. Zadnjič smo povedali, da državno pravdnistvo v Cel- lju t. j. »Domovino«. Sedaj doznajemo, da mariborsko državno pravdnistvo toži list »Süddeutsche Presse«. In sicer po para- grafih 300 in 28 kaz. zak.

— Odpor proti zasramovanjem. Ker je že »Marburger Zeitung« opisala »Slo- vance« kakor ljudij, ki so kulturno ečó za kanibali, dočim so Nemei idejal človeške popolnosti, se je nekdo ponudil listu »Süd- steierische Presse«, da bo beležil slučaje, ki pričajo, da je tudi med Nemei poživljenih ljudij. Za sedaj navaja nastopi slučaj. Pred porotniki v Steyru je stala dne 2. marca 25-letna Cecilija Mairhofer, obtožena groz- nega zločina. Obtoženka se je bila porčila dne 17. avgusta. Pred poroko pa je hotel mož vedeti, dali je imela popred kako lju- bavno razmerje. Ona je odločno tajila to. Med 11. in 12. januarjem pa je na tajnem porodila dete — sad prejšnjega razmerja. Novorojenčka je zadušila in ga stlačila potem v neki kovčeg, katerega je skrila v neko kamro. Čez nekoliko dni je mrtvemu truplu odrezala glavo in je dele trupla vrgla prašičem v krmu. Dne 16. januarja so došli orožniki in so v hlevu pod koritom našli od svinj ogledano trupelce. Vendar so mogli zdravniki konstatirati, da je dete po porodu še živelo. In na zaslišanju je obtoženka pripovedovala vse podrobnosti svojega zločina. Detmoriška je bila spo- znana krivo in so jo obsadili v sedem let je če.

Ona, ki je izvršila ta grozni čin, ni bila sp doještajarska Slovenka, ampak — Nemka.

— Mati in trije otroci zgoreli. V Miesenebachu je v nekem kmčkem pohištvu navstal ogenj, ko je bil najemnik z doma. Ogenj se je širil tako naglo, da je v krat- kem času vpepelil ves objekt in so našli v plamenu svojo smrt kmetica in trije nje otro- čiči v dobi od 4 do 10 let. Tudi vsa živina je zgorela.

Razne vesti.

Preko »čistosti« do jednotnosti. Govo- rimo zopet seveda o glasovitem Wolfu. Neki poročevalec ultranemškega »Grazer Tagblatt« se je obrnil do tasta Wolfvega, dra. Ste- pišnegega v Celju, da bi kaj poizvedel. In res je izvedel nekaj prav zanimivega in zna- čilnega za vsenemško go-podo: gospod tast je se svojimi simpatijami na strani Wolfa in obsvoja korak svoje lastne hčere ker da je mogla stiriti to le pod de- monskim vplivom selčanerjancev.

15-leten ubijalec. Med 15-letnim Niko- lajem Pokosem in njegovo mačeho Terezijo Pokose v Stari Sabocki na Hrvatskem je došlo mnogokrat do preprirov. Dne 28. m. m. pa je nasprotstvo prekipelo do viška, ko je 15 letni fant v jezi pograbil po sekiri in je svoji mačhi žnjo razkrojil glavo. Morda zločince so izročili sodišču.

Ženska — spovednik. V Niemeu na Čškem so zaprlil 60 letno Josipino Weber, ker si je nadevala svečeniško obleko ter po- vedovala in dajala odvezo.

Dva nova češka groba. V Pragi je umrl v soboto 82 letni upokojeni zgodovinar To- maž Blek, bivši ravnatelj akad. gimnazije. Ko je bil še ravnatelj, je dobil od ministra Stremyra ukaz, da morajo on in vsi profe- sorji glasovati za nemške kandidate. Ker tega ni storil, je bil dan po volitvi poslan v pen- zijo. — V Karlinu je umrl muzik I. Jan- dowski, ki je češki šolski matieji zapustil 54.000 K.

Brzobjavna poročila.

Smrt dr. Riegra.

PRAGA 9. (B) Minister dr. Rezek je v imenu vlade izrekel rodbini Riegrovi sožalje.

PRAGA 8. (B) Poljski, maloruski, slo- venski, hrvatski, srbski, češko-moravski po- slanci in konservativci dr. Fuchs, ki so došli na pogreb dr. Riegra, so sledili danes pova- bilu prškega mestnega sveta v staromestni hiši, kjer jih je prisrčno pozdravil župan dr. Srb. Ko so si ogledali mestno hišo, so se gostje zbrali pri buffet-u v veliki dvorani. Nazdravljali so podžupan Gross, poslance Spinčič, Pihuljak, mestni svetovalec Jeržabek, poslanci Vujatović, Pogačnik in Kaftan ter uglašali, da je s smrtjo dr. Riegra ne le češki narod, ampak tudi druga slovan-ka plemena zadela huda izguba. Gostje so pov- darjali tudi, kako da naroč češki zna častiti svoje odlične može ter vršiti gostoljubje. Na- pivali so spominu dr. Riegra, županu Srbu, češkemu narodu in praškemu mestu.

Naval na nemško-pemsko hranilnico.

PRAGA 9. (B) Včeraj je 693 strank dvignilo 1.038.000 K, uložilo pa je 124 strank 26.283 K.

Papežev jubilej.

RIM 8. (B) Vzlie svari lom zdravnika, dra. Lappinija, je papež vsprejel danes ro- marje z Dunaja. Berolina in Belgije; vsa skupaj nad 5000 oseb. Govorov ni bilo ni- kakih. Papež je podelil romarjem blagoslov. Isti so mu prirejali živahne ovacije.

RIM 8 (B) Povodom papeževega jubi- leja je bila v cerkvi Sta Maria na Toro Tajaro slove-na služba božja, katere so se udeležili avstro-ogr-ki poljanik, graf Szecsen, osohje pslanštva, avstro ogrska kolonija in mnogo drugih občinstva. Kardinal Macchi je podelil blagoslov.

Zgorel parnik.

MONTREAL 8 (B.) Danes je navstal požar na blizo že donkončanem parniku »Montreal«. Parnik je zgorel popolnoma ter znaša škoda 500.000 dolarjev. Da bi gledali ogenj, se je vid to oseb spravilo na streho neke klanice. Streha se je udrila, vsled česar je bila ena oseba ušla in nad 100 ranjenih.

Volitve v generalni svet na Španjskem.

MADRID 8. (B.) Volitve v generalni svet na Španjskem so dale povod mnogim izgreodom. V Madridu so aratirali predsed- nika dveh volilnih komisij. Dva njih sta ubežala, eden njih je šarutatorje ušil z re- volverjem.

V Barcelni je bilo izvoljenih 6 repu- blikancev in dva katolika ter je tudi tu dešlo do izgrediv.

Loterijske številke, izrebane dne 7. marca:

Trst	35	48	75	81	13
Line	85	88	23	8	89

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)

vpisane zadruga z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih a tem- peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo- derna sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedilo; za večkratno insercijo pa se cena primeroma znižuje. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stane po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev s sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob

ulica delle Acque 12

Zaloga vsakovrstnih in n. buteljk. Postrežba točna, cene umerne.

Kavarne.

Anton Šorli

prilporeča svojo kavarico

„Commercio“ kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in tuji drugi časniki.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvale na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Odvetniškega koncipijenta

splošno v svojo pravo

dr. Matej Pretner

odvetnik v Trstu, ulica Cassa di Risparmio 7.

kamor naj se pošiljajo eventuelne ponudbe se spricevali do 20. marca.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuvale za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se poštne proste.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbenecv konsumnega skladišča c. k. glavnega carinskega urada in c. k. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. k. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. k. priv. avstr. Lloyd.

MUZIKALIJE.

Katalogi za

Klavir

Harmonium

Gosli

Cello

Citre

Komorno godbo

Orkester

Kitaro

Pesmi

Humoristiko

Zbore

Duette, Terete

Dela za učenje

itd. razpošilja

brezplačno

in franko

OTTO MAASS

Zaloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariabilderstrasse 91.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obšokoristne namene.

Paglianova pijača

● ● ● **prof. Ernesta Pagliano** ● ● ●

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.

Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno pozornejši in zalitevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitih našo vrstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tvrdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira planet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev, L. prsno, misalov, brevirjev, ritua ov, diurnov in neštivilao nabožnih različno fino rezan h knjig, svečnik v, križev, svečilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje k pov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem karionu, priporočljivih po-ebnio za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podon, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (icami) najfinejša za za-tave, preginjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

V trgovini z manifakturnim blagom tvrške

Giuseppe Bolle

ulica Nuova, nasproti palači Salem

se prodaja:

kotonina navadna	75/100 meter	po 15 novč.
"	"	18 novč.
"	za rube	156/100 meter po 36 novč.
"	bela za rube	156/100 po 84 novč.
"	"	78/100 " 20 novč.

V velikem izboru šifon, madapolon, navidežno platno belo in navadno platno, bela in barvana prtenina itd. po c nab, da se ni bato konkurence.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapecarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprtežen izvedence in urar c. k. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometre itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Vrvarsko blago

svojega lastnega izdelka priporočam po najnižjih cenah. Vsakovrstne vrvi, štrange, uzde, vrvice (špaga), pase (gurte) itd. Ceniki so na razpolago.

Anton Šinkovec

vrvars i mojster.

Kranj (Gorenjsko),

Prodaja manifakturnega blaag SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Sondra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld 6.50 do 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od gld. 3. do 8. zimске močene in podšite jope v velikem izboru od gld. 18 — 32. Površne suknje v velikem izboru od gld. 5 — 9. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gld. 2.50 — 4.50, finejše od gld. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gld. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojzva koža) za delavce izgovorjene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nuove se sprejemajo izdelovanja obleki po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Snovij za moške obkle

v velikem izboru, najmoderneje vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalnica sukna

Maccari & Pross

ulica Maleanton št. 3.

Na zahtevanje se izvrše od izvrstnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorci brezplačno in franko.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.